Havnedirektør Oslo Anne Sigrid Hamran

Byutvikling og levende havnemiljø
Havneutbygging med vekt på miljø og arkitektur
(Kulturminner og reguleringsplaner)

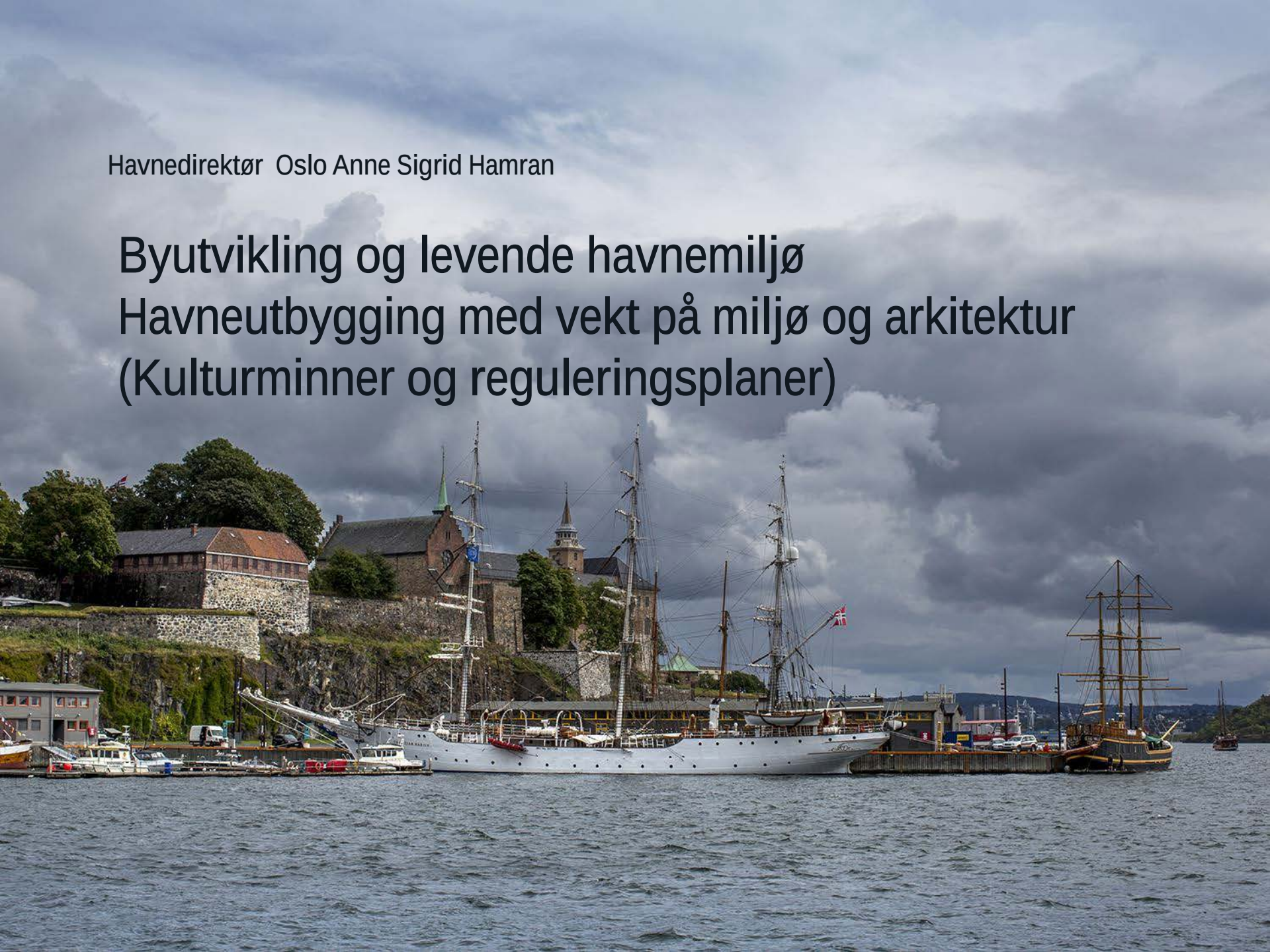

Oslo Havn KF hva er vi, hva har vi holdt på med og hvorfor og hvordan er myke verdier blitt så viktig for havna.

Oslo Havn KF – formål § 3 i vedtektene

- Sørge for en effektiv og rasjonell havnedrift
- Tilrettelegge for effektiv og miljøvennlig sjøtransport og føre oppsyn med trafikken i havnedistriktet
- Forvalte havnens eiendommer og innretninger på en økonomisk og miljømessig god måte

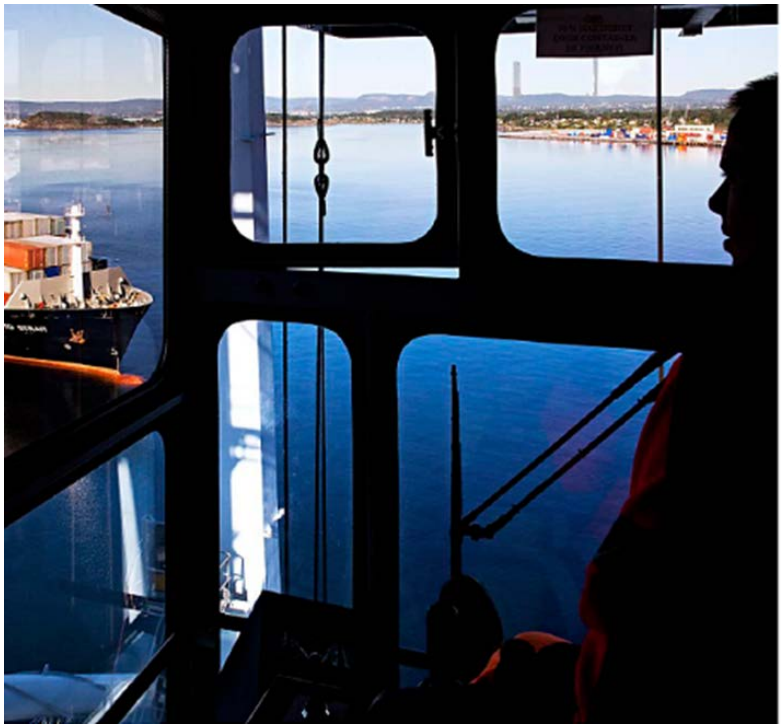

Oslo Havn KF – både et havnevesen og aktiv grunneier og byutvikler på oppdrag fra eier Oslo kommune

OSLO HAVN

Hjortnes stamnetthavn, Filipstad, Tjuvholmen

OSLO HAVN

Tjuvholmen, Rådhusbryggene, (Aker brygge er privat)

OSLO HAVN

Rådhuskaia, Vippetangen, Langkaia

OSLO HAVN

Sørenga, Grønlia

OSLO HAVN

Myggbukta, Kongshavn

Sjursøya

OSLO HAVN

Sjursøya

OSLO HAVN

Ormsund høsten 2015

OSLO HAVN

Kneppeskjær

OSLO HAVN

Oslo havn

- 6 millioner tonn gods
- 212 000 containere (TEU)
- 2 mill. tonn våtbulk
- 1,3 mill. tonn tørrbulk
- 2,3 mill. tonn stykkgods

OSLO HAVN

Eiendom

- Eier 70 bygg
- 28 bygg kvalifiserer til betegnelsen «skur»
- Eier 90.000m² areal
- Utleieareal: 75.000m²

Stor bredde i godstyper

- I Oslo havn håndteres skrapjern, husmoduler, kaffe, papir og annet stykkgods
- Tørrbulk som korn, salt, sement og kunstgjødsel
- Import av 57 000 nye biler årlig

OSLO HAVN

Olje og drivstoff

- 40% av landets private oljeforbruk til boliger og drivstoff kommer inn over Sjursøya
- 300 meter langt tog frakter flydrivstoff til Gardermoen 10 ganger i uka. Ca 550.000 tonn pr. år

Effektiv godsflyt i Oslonavet

- Oslo havn ligger i et knutepunkt
- Vei og jernbaneforbin delse til Alnabru, landets største godsterminal
- Gods og varer videresendes til hele landet

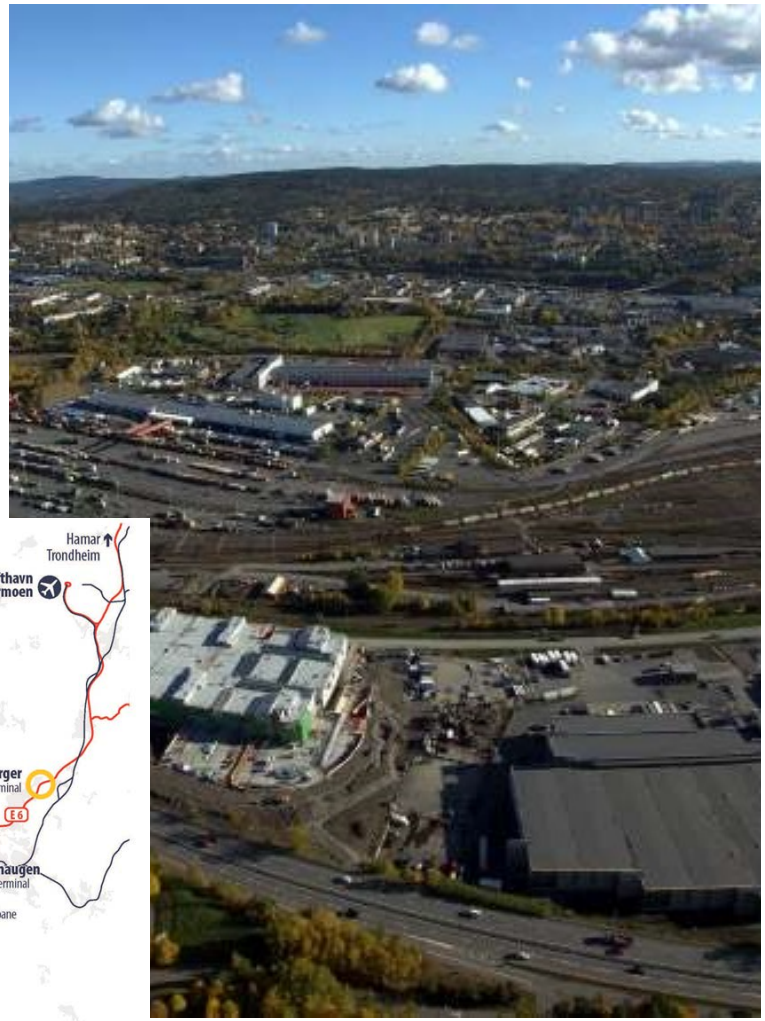

Passasjertrafikk

- 235 000 cruisepassasjerer
- 130 cruiseskipsanløp i 2014
- 2 600 000 passasjerer reiste med utenlandsfergene København, Kiel, Frederikshavn
- 3 millioner reisende med Oslo - Nesodden

Hvorfor er vi opptatt av arkitektur og miljø? Det tvang seg frem. Vi var under trusler.

- Tjuvholmen: 33 km²
- Sørenga: 184 km²
- Bjørvika: 119 km²
- Filipstad: 130 km²
- Vippetangen: 30 km²
- **Totalt: 496 km²**

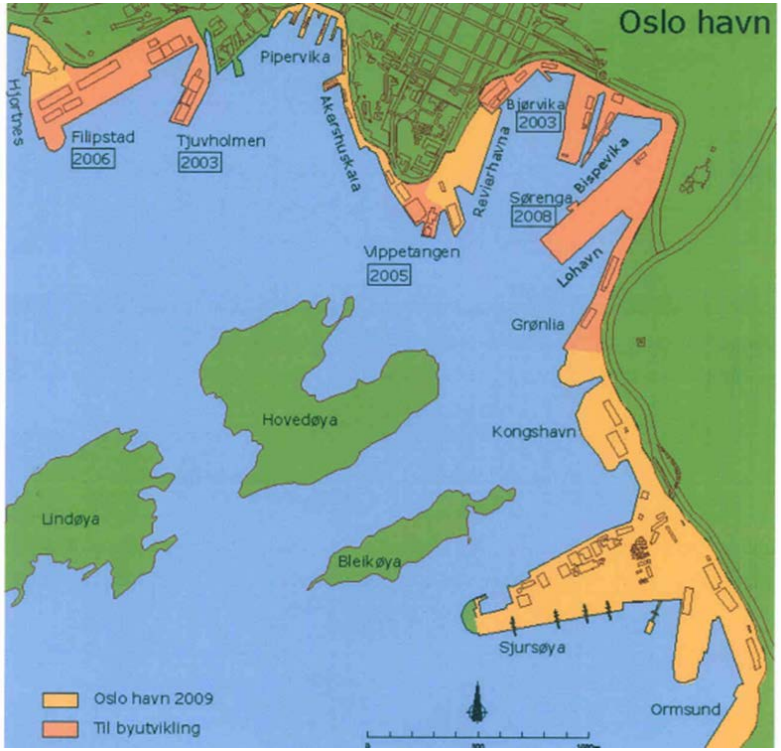

Bystyrets vedtak den 19.01.2000, ”Fjordbyvedtaket”.

1. Oslo kommune vil legge Fjordbyalternativet til grunn som strategi for utviklingen av Oslos havne- og sjøside. Kommunen ønsker å frigjøre en størst mulig del av havnearealene til byutvikling for bolig-, nærings- og rekreasjonsformål.
2. Havneutvikling

a. Oslo kommune mener at havnevirksomhet og godshåndtering må ses i et regionalt perspektiv. Kommunen ønsker å innlede et samarbeid med staten, fylkeskommuner og aktuelle kommuner for å utvikle en langsiktig strategi for regionale havneløsninger. Lovgrunnlaget for en slik løsning bør vurderes samtidig.

b. Ytterligere utbygging av arealer knyttet til stykkgodshåndtering på Oslo havn utover gjeldende regulering ønskes ikke.

c. Kommunen vil legge til rette for fortsatt havnevirksomhet knyttet til cruise- og fergetrafikk samt våt- og tørrbulk innenfor Oslos grenser. Lokalisering av terminal for utenlandsfergene må utredes.

d. Oslo havnevesen bes utarbeide en strategi for å fase ut lo-lo (den kranbaserte) containervirksomheten på Oslo havn.

3. Det igangsettes planarbeide med sikte på å regulere det nåværende dagarealet til Bekkelaget renseanlegg til byutviklingsformål.
4. Byrådet bes legge frem planer for rekkefølge og framdrift i frigjøringen av dagens havnearealer.
5. Byrådet bes se på muligheten for at områder, også kommende havnearealer som er utfylt, ryddes, forskjønnes og beplantes i påvente av framtidig bruk.
6. På kort sikt er det områdene øst for Akershus som bør frigjøres. Byrådet bes derfor intensivere arbeidet med en frigjøring av disse områdene .
7. Oslos framtidige sjøside må sikres en høy boligandel. Oslo kommune vil føre en målrettet politikk for å sikre at en viss andel av de nye boligene reserveres ungdom og økonomisk vanskeligstilte."

OSLO HAVN

Bystyrevedtak knyttet til Fjordbyen etter ”Fjordbyvedtaket.”

- Bystyrets vedtak 27. mai 2003 Salg av Tjuvholmen alt. ”Utsyn”
- Bystyrets vedtak 18. juni 2003 Reg.plan for ny E18 Bjørvika
- Bystyrets vedtak 18. juni 2003 Reg.plan for Akershusstranda
- Bystyrets vedtak 27. august 2003 Lokalisering av utenlandsfergene
- Bystyrets vedtak 27. august 2003 Reg.plan for Bjørvika
- Bystyrets vedtak 26. nov. 2003 Rev. Strat. plan Oslo havn
- Bystyrets vedtak 26. mai 2004 Kommuneplan 2004-2020
- Bystyrets vedtak 22. juni 2004 Reg.plan Tjuvholmen
- Bystyrets vedtak 13. oktober 2004 Reg.plan Sjursøya
- Bystyrets vedtak 16. november 2005 Helhetlig opprydding bunnsedimenter.
- Bystyrets vedtak 16. november 2005 Reg.plan Malmøykalven
- Vedtak om Fjordbyplanen 27. februar 2008
- Bystyrets vedtak 2009 Reguleringsplan Sydhavna alt 3
- Bystyrets vedtak 2010 Ny adkomst til Sydhavna, alt. 2 b
- Bystyrets vedtak 2010 Alnabruterminalene alt. 1b, tilpasset

OSLO HAVN

Passasjertrafikk og byutvikling i sentrum og vest

Sydhavna: mest mulig av godstrafikken

Reguleringsplan/ Illustrasjonsplan Sydhavna

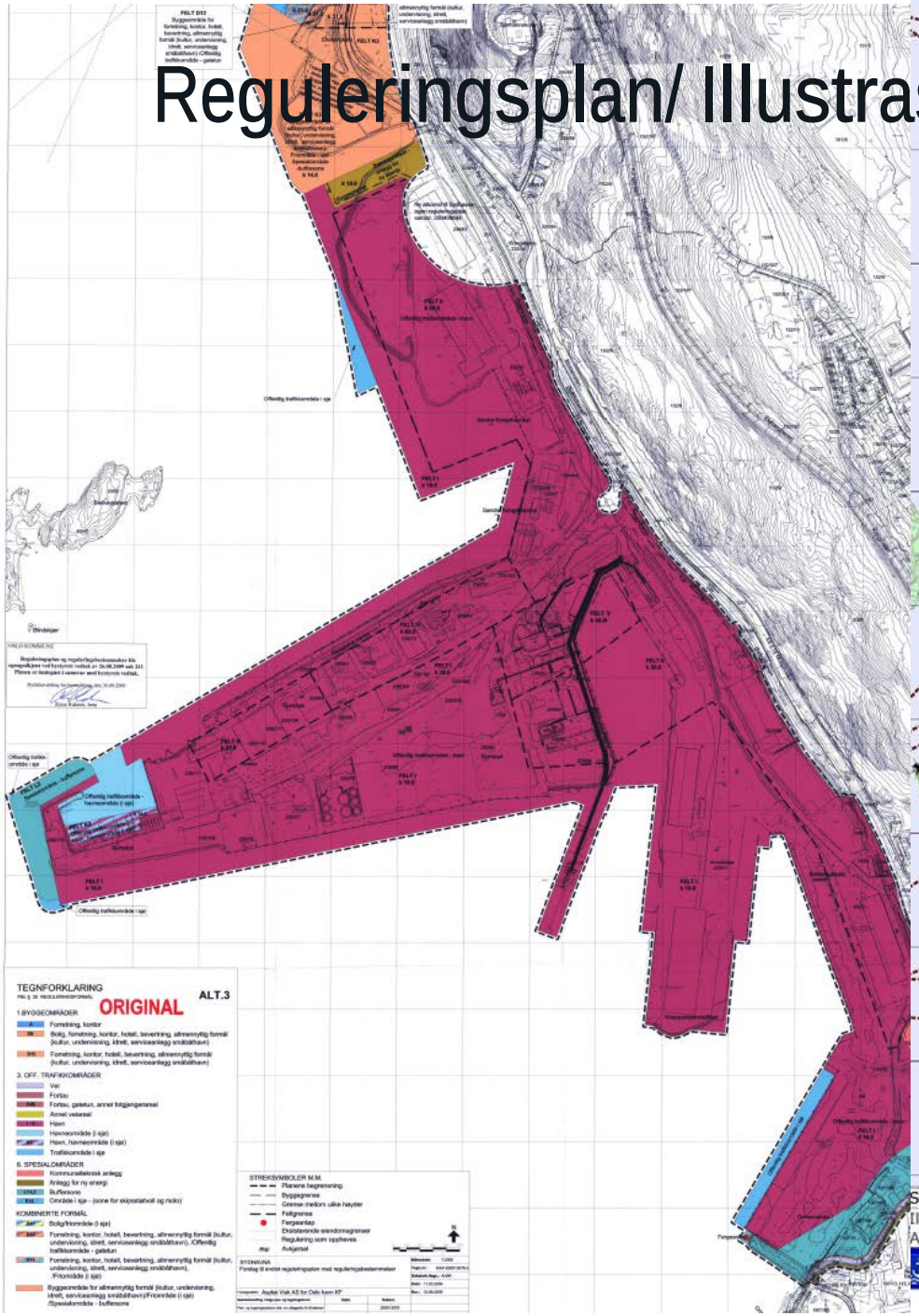

Endret konflikten resultatet?

- Arealknapphet/effektivitet
- Miljø
- Informasjon og transparens
- Arkitektur er nye kulturminner
- Gamle kulturminner
- Vi er en parketat

30 prosent flere i Stor-Oslo i 2030

- I 2030 er det 800 000 mennesker i Oslo
- 1,5 millioner i Oslo og Akershus
- Forbruksveksten forsterker behovet for varetransport ut over befolkningsveksten

OSLO HAVN

Biltransport eller sjøtransport?
Havn er del av løsningen, ikke av problemet

Hvordan argumentere for at Oslo havn er miljøvinneren

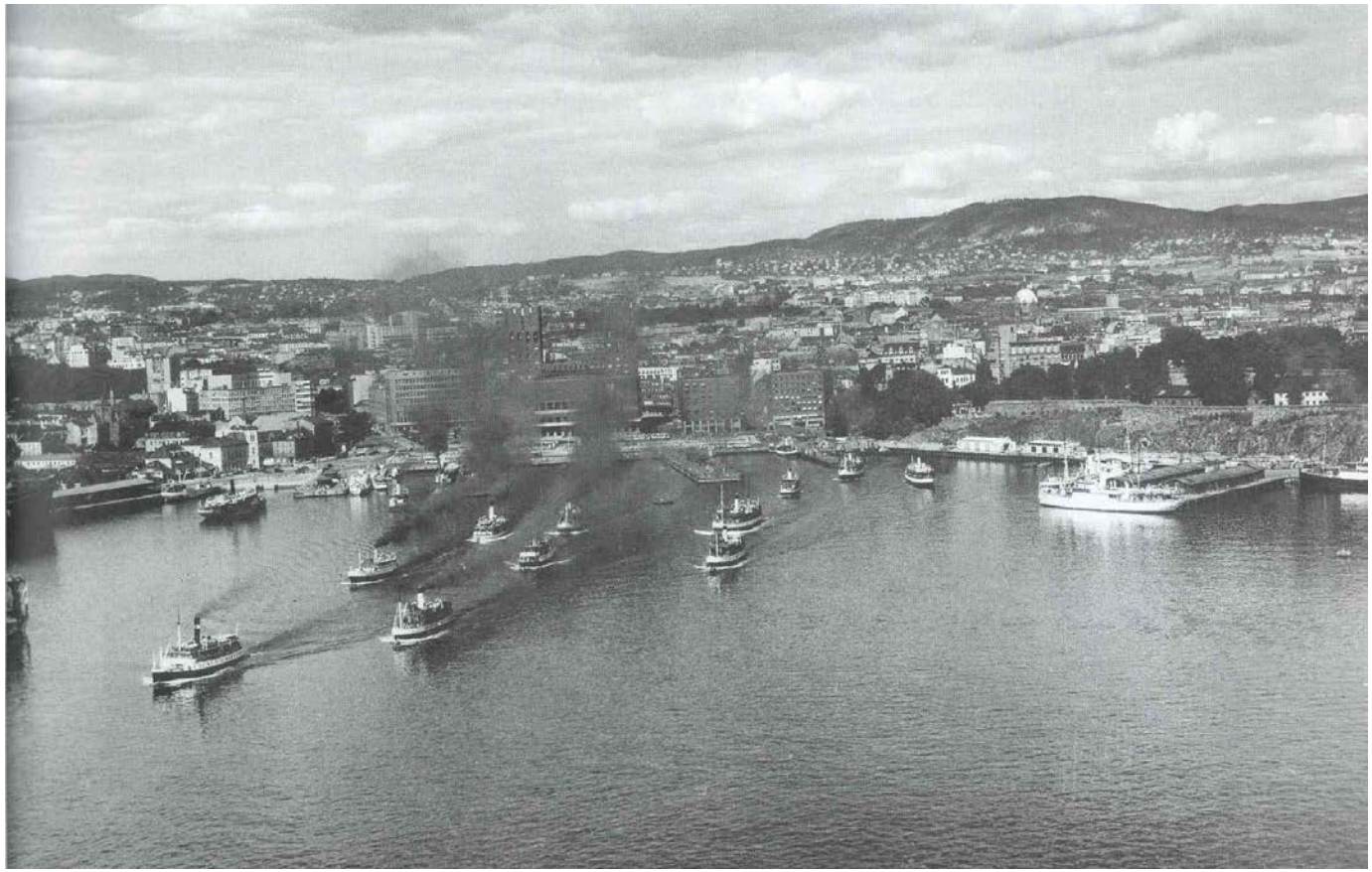

OSLO HAVN

Det finnes argumenter som er vanskelig å bruke
Det velter et vogntog i Norge annenhver dag

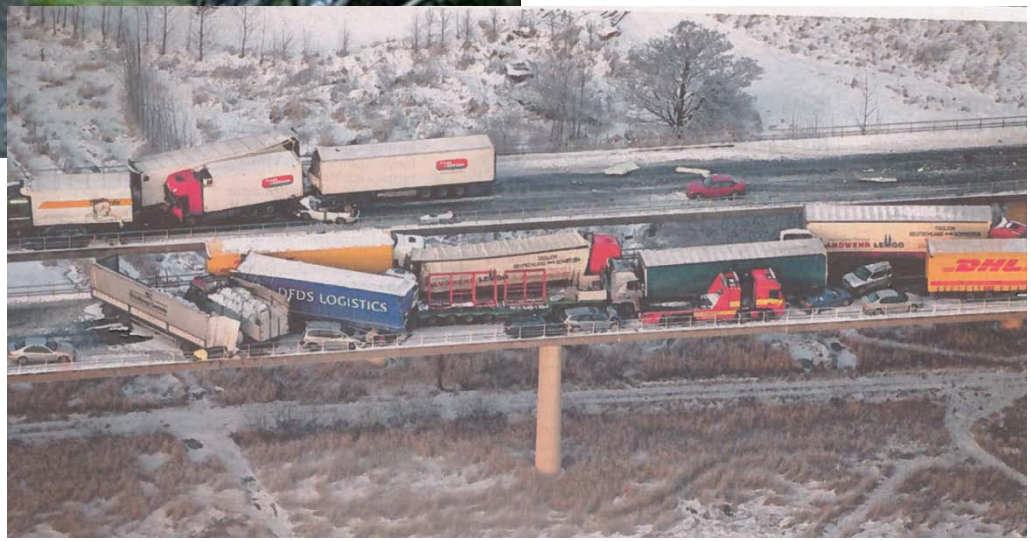

OSLO HAVN

Og det finnes lette argumenter:
Fire felt så langt du kan se… ferdig saltet

Hvordan redusere miljøbelastningen?

- Fordelen med skip er at vi får fraktet en mye større mengde gods enn med trailer.
- En semitrailer tar 2 tyve fots containere (2 TEU) Vanlig containerskip i Oslo tar 800.

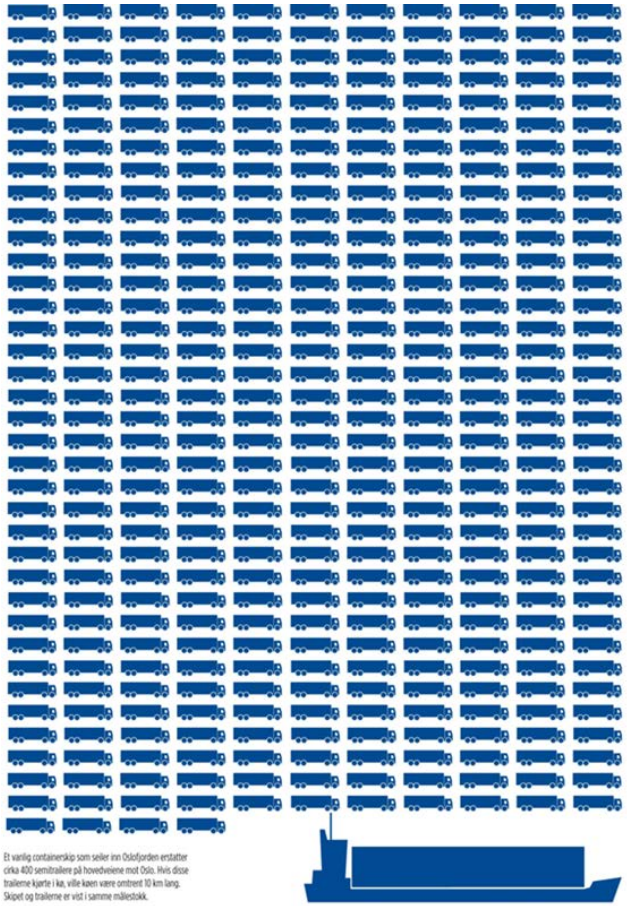

Trailertransporten slipper ut 20 ganger med CO2-ekvivalenter enn båttransporten

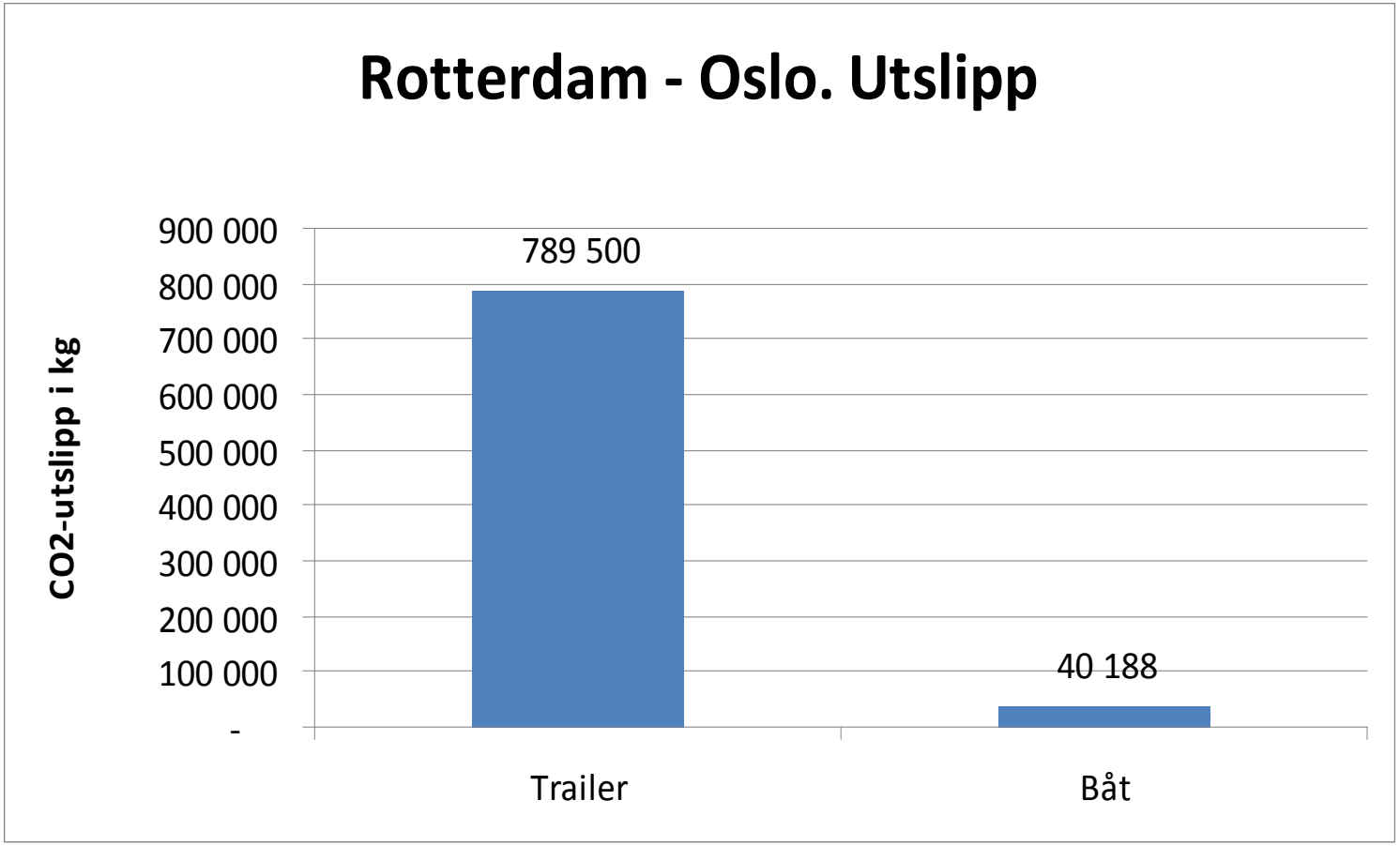

Rabatt til grønne båter

Hva er det aller viktigste vi har gjort? Ren Oslofjord

- Foran Rådhuset og operaen er 95-99% av forurensningen fjernet
- Tilsv 56 fotballbaner er tildekket med ren leire
- I småbåthavnene er 60-95 % forurensning fjernet

OSLO HAVN

Byen har oppdaget at vi har fått badevann

OSLO HAVN

Fisk å få

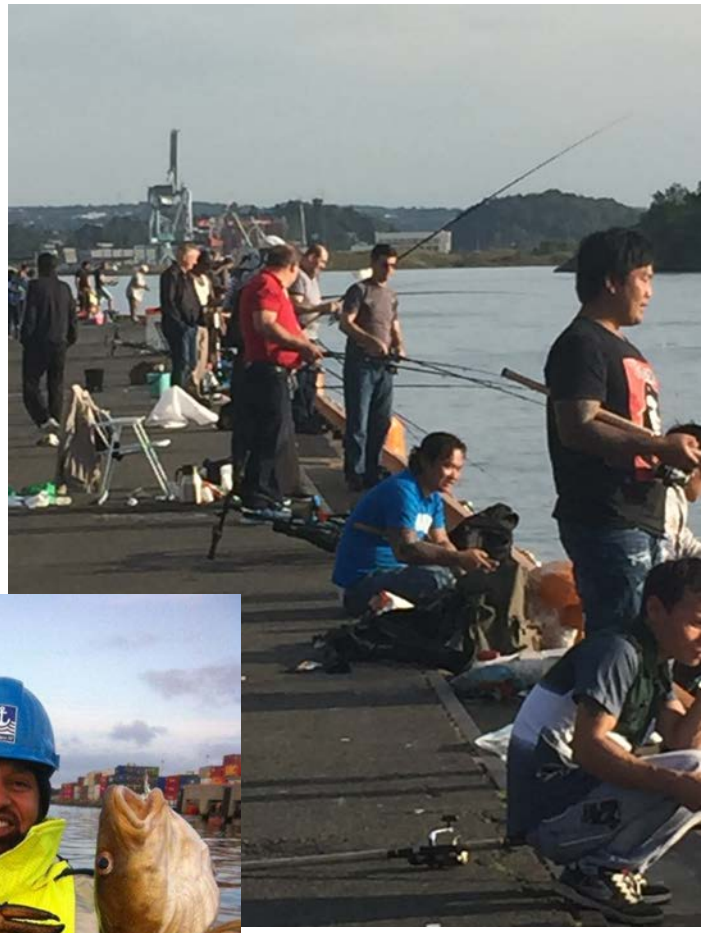

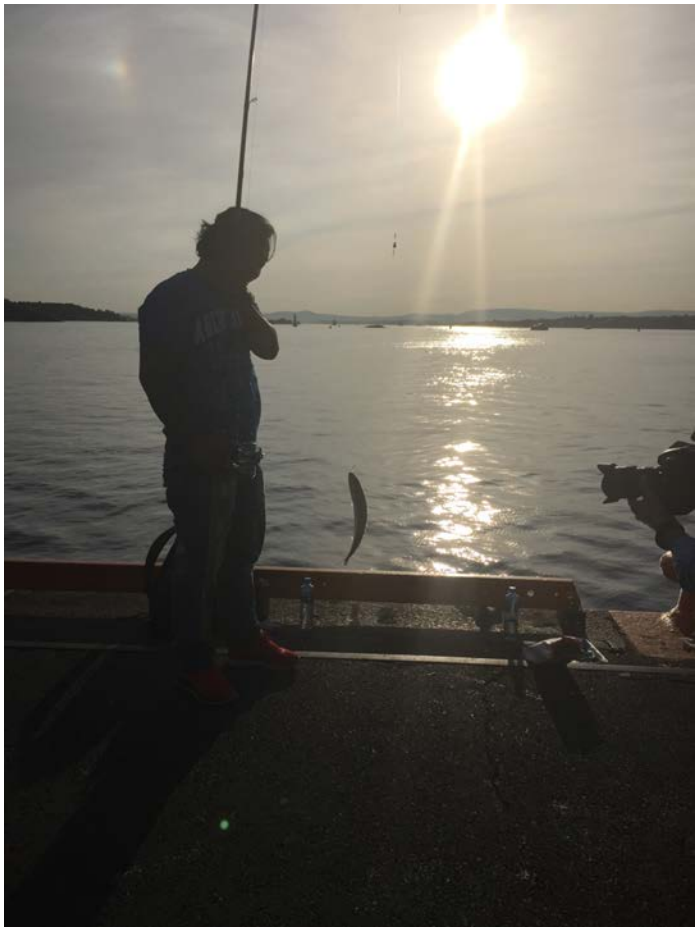

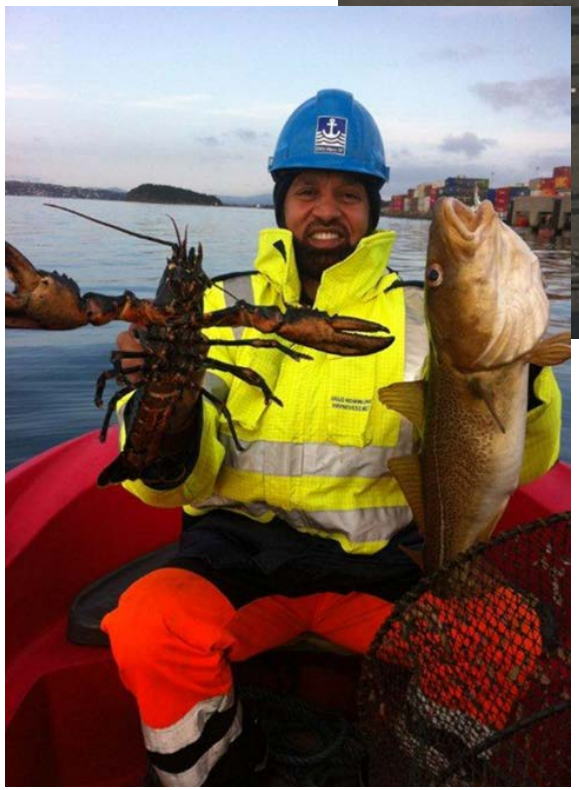

OSLO HAVN

Nytt liv i fjorden:
Hummer, blåskjell, sjønellik og kråkeboller

OSLO HAVN

Største utfordring: Støy på Ormsund

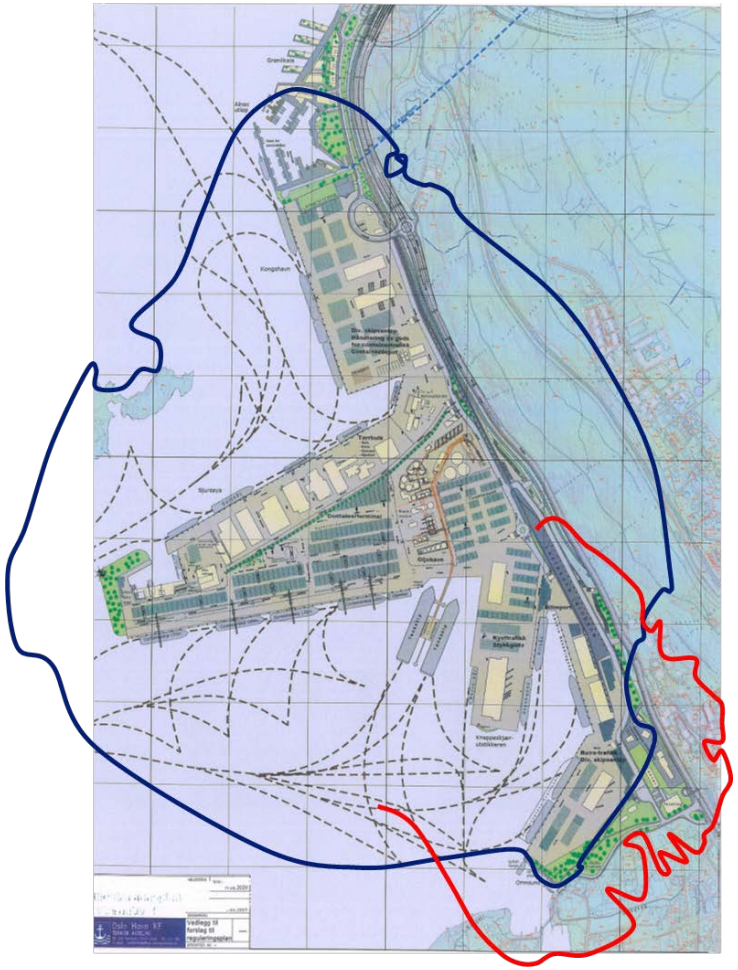

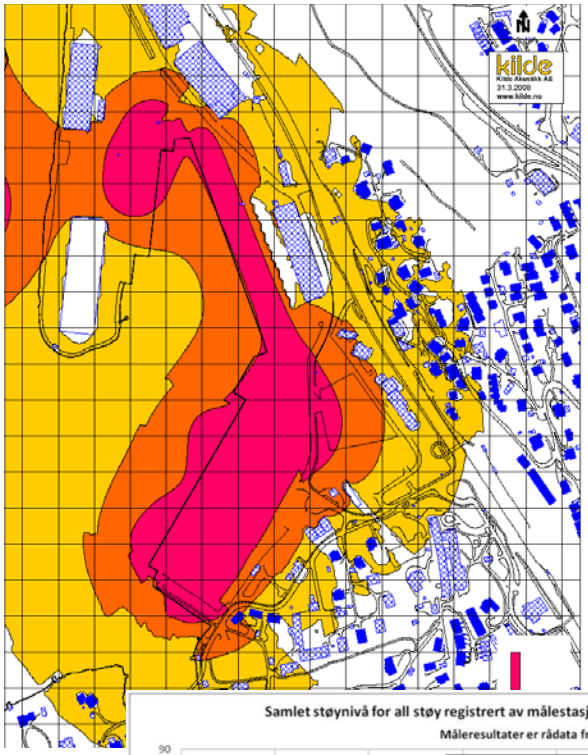

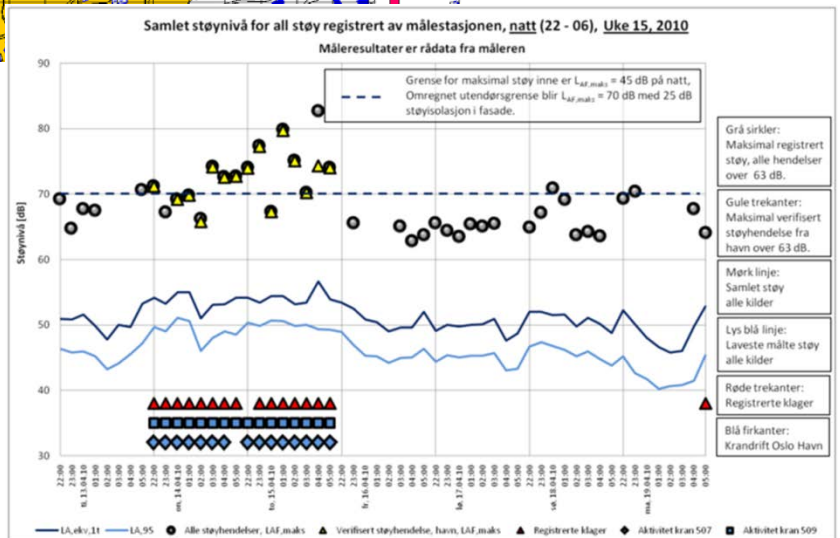

Bevisst støyarbeid i 20 år

Oslo havn KF er en parketat

Bedre avfallshåndtering

Søppelhåndtering i gresk havn

Søppelhåndtering i Oslo havn

Tar godt vare på fjorden

- Miljøbåten Pelikan plukker opp ca. 80 tonn søppel fra havne-bassenget hvert år

Sjursøya 2004 og 2014

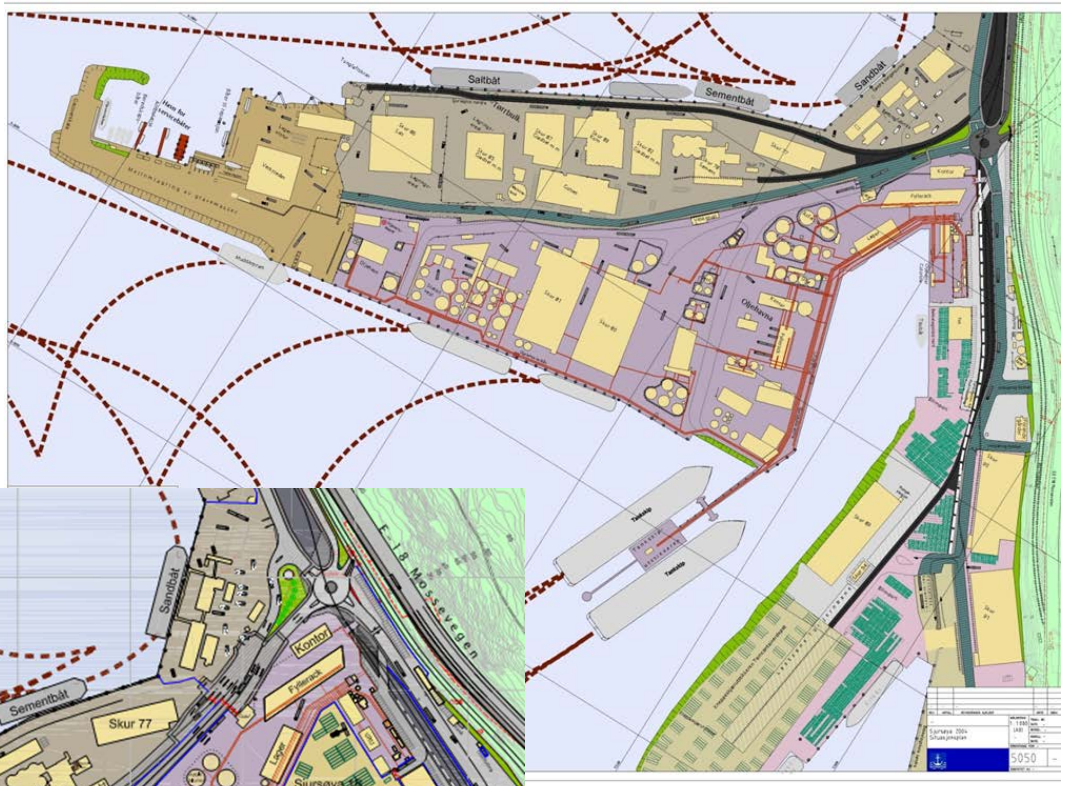

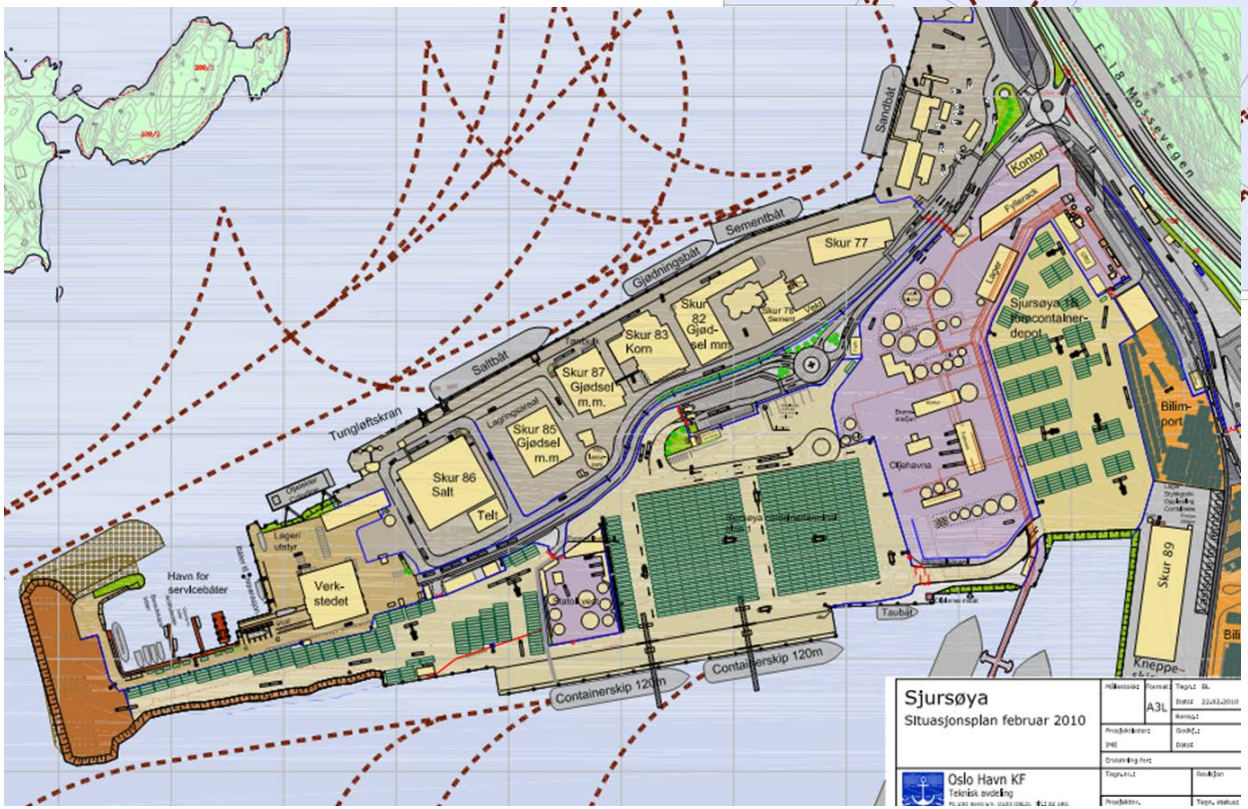

PORT OF OSLO

Sydhavna ferdig utbygget sett fra sydøst

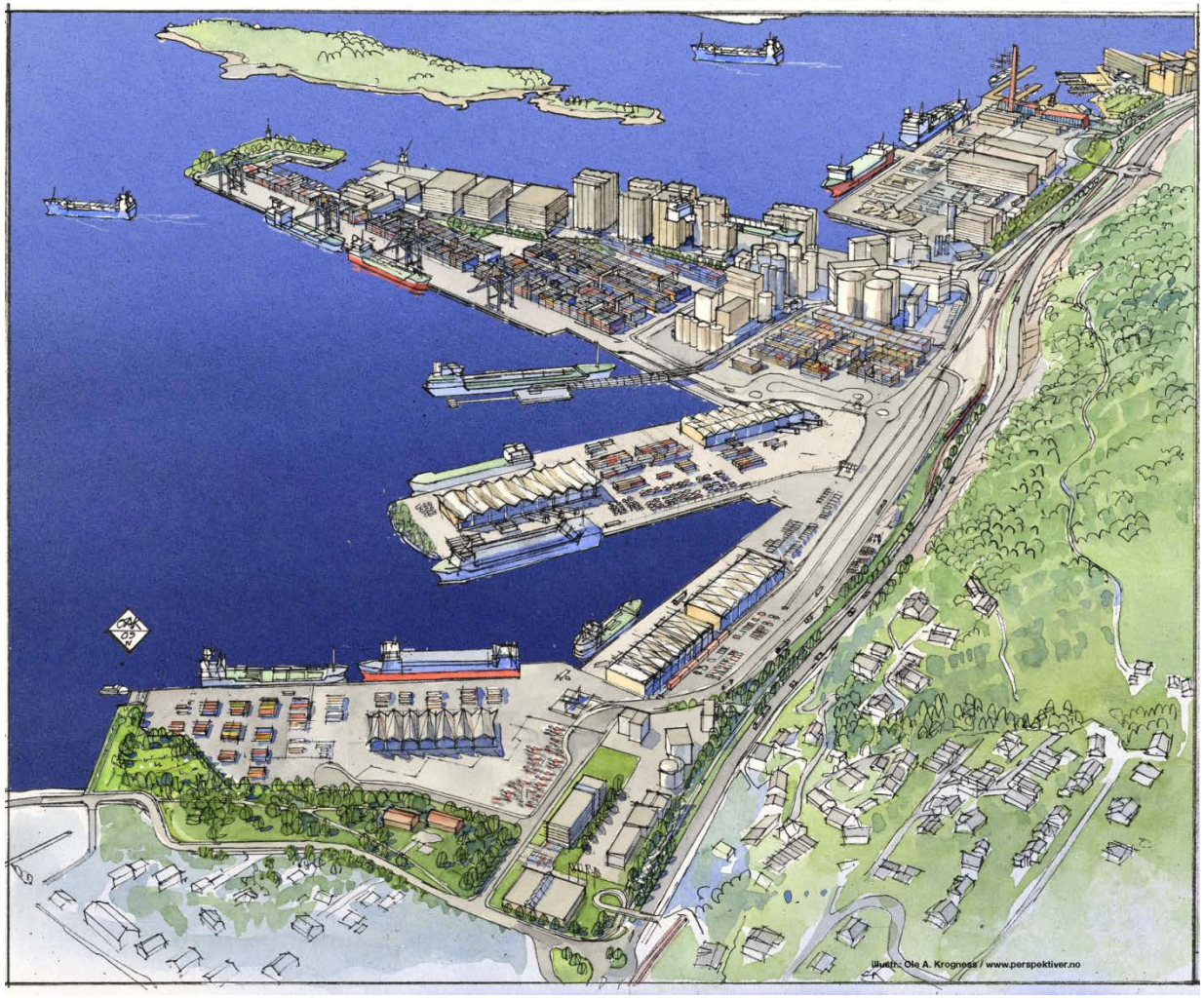

Sydhavna sett fra nordvest

Ormsund 2001 og 2003

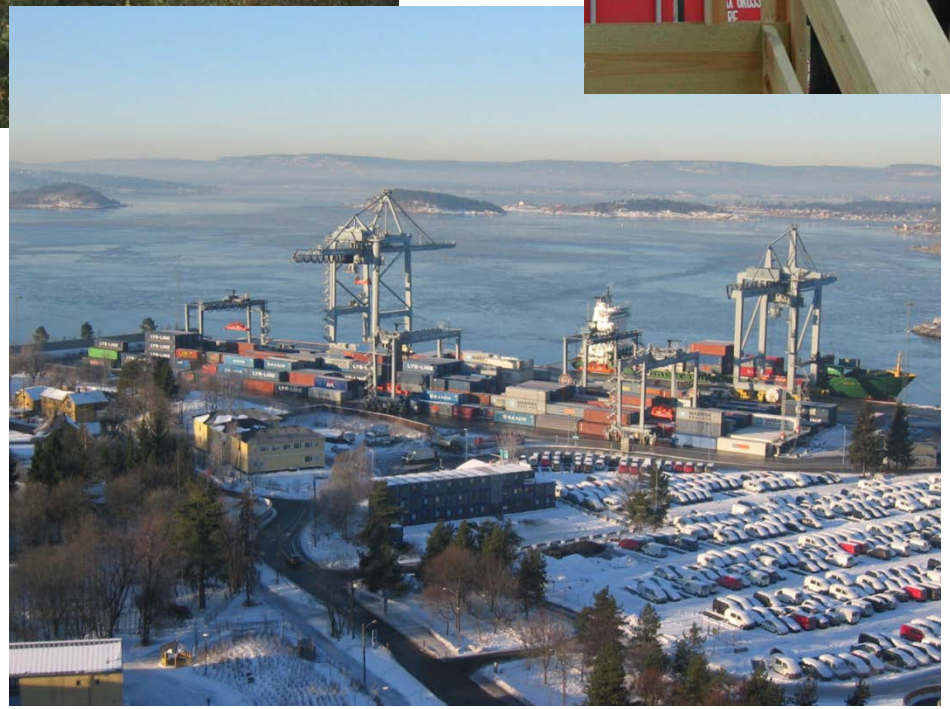

OSLO HAVN

Kneppeskjær 2001 og 2004 ombygging i gang

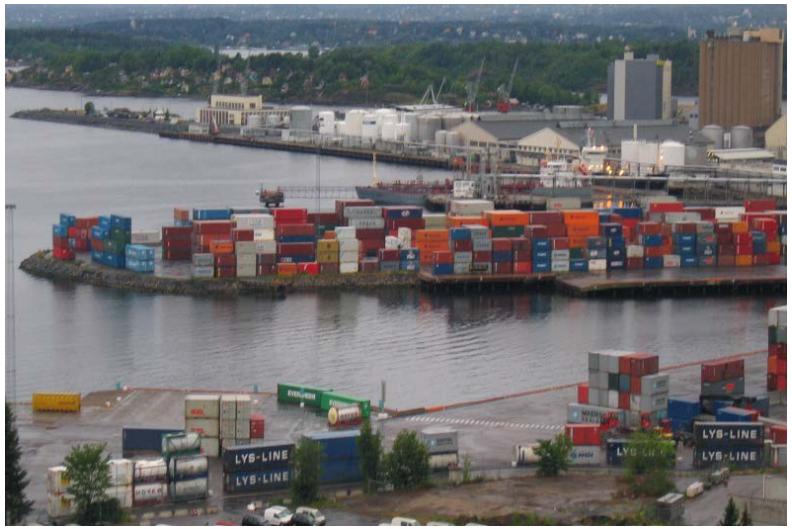

PORT OF OSLO

Containervirksomheten er samlet på Sjursøya

Hvordan kamuflere en kran?

OSLO HAVN

Arkitektur er viktig

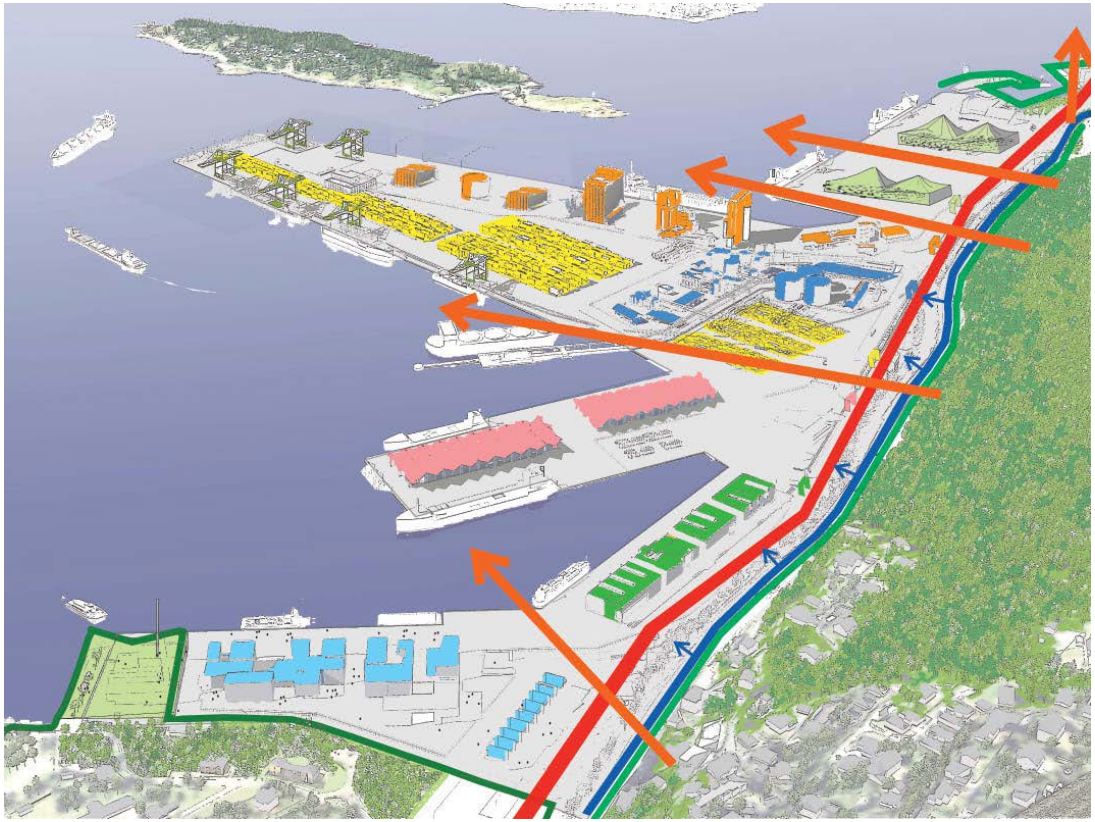

OSLO HAVN

Nye kraner

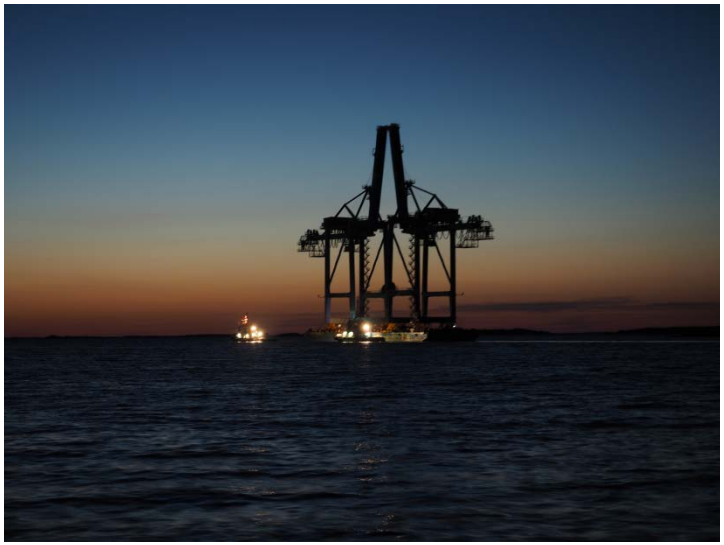

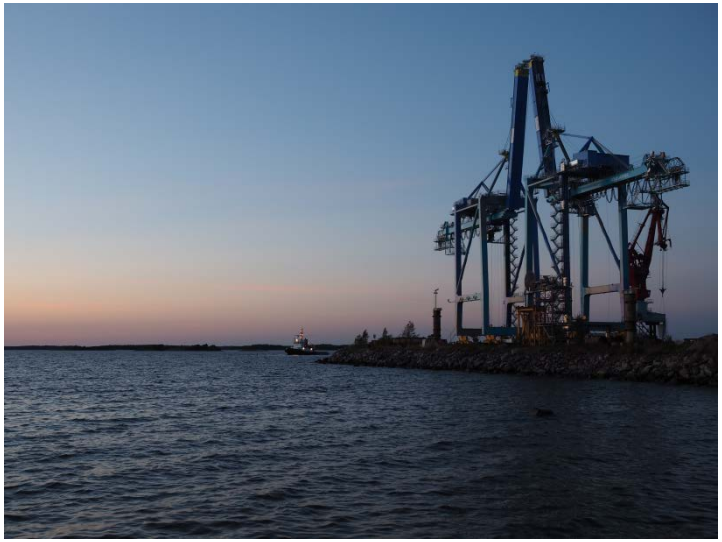

Sjursøya

OSLO HAVN

Sjursøya

OSLO HAVN

Transport kulvert skal være «Rjukanarkitektur»

Arkitektur like viktig i Sydhavna som i byen forøvrig.

Kunst i den nye rundkjøringa

Ombygging av alle terminaler

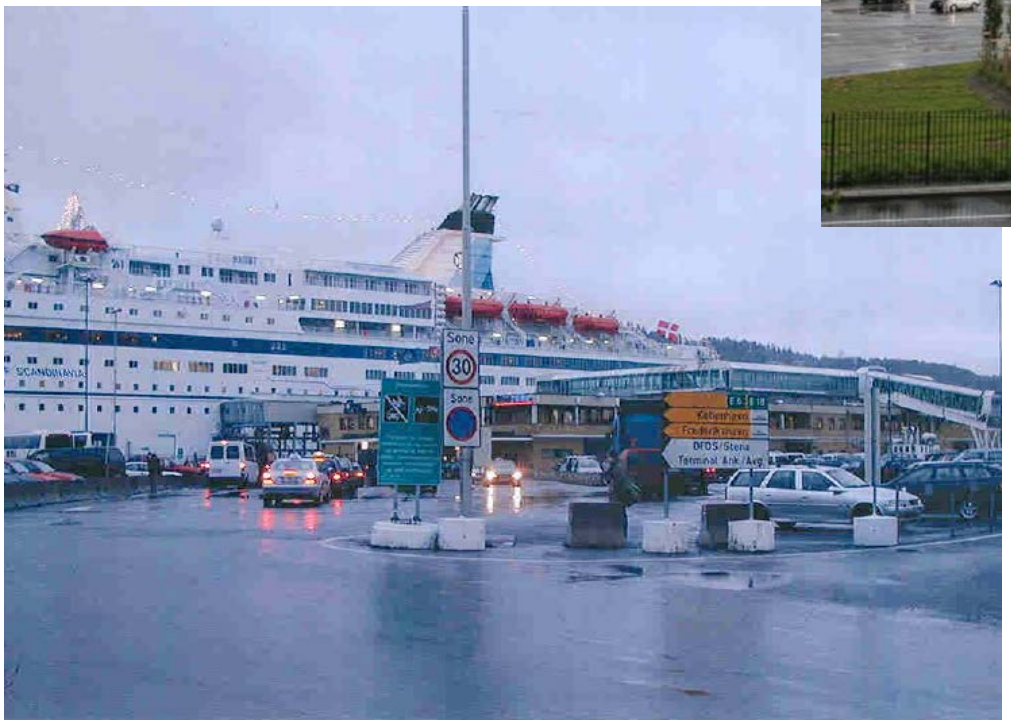

PORT OF OSLO

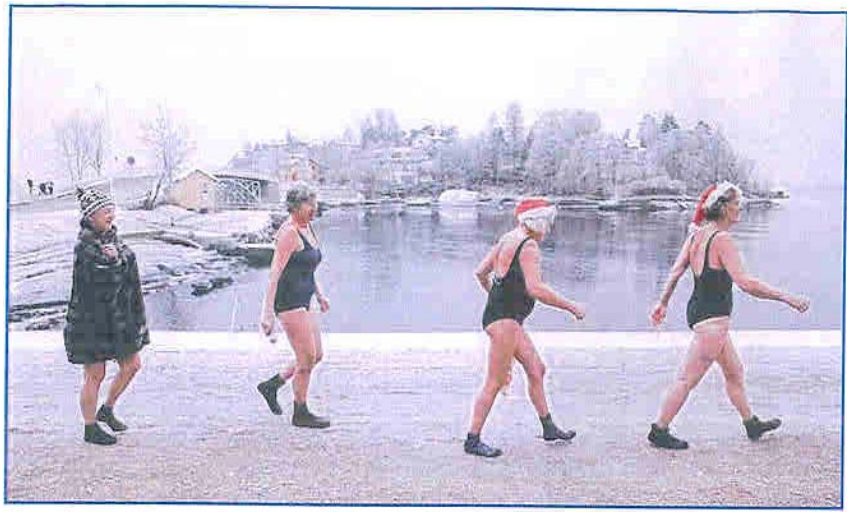

Beliggenheten forplikter

OSLO HAVN

Kandidat til Oslo bys arkitekturpris 2014

MULIGHETSSTUDIE FOR OSLO HAVN - SJURSØYA
LINK ARKITEKTUR

Satsning på kulturminner

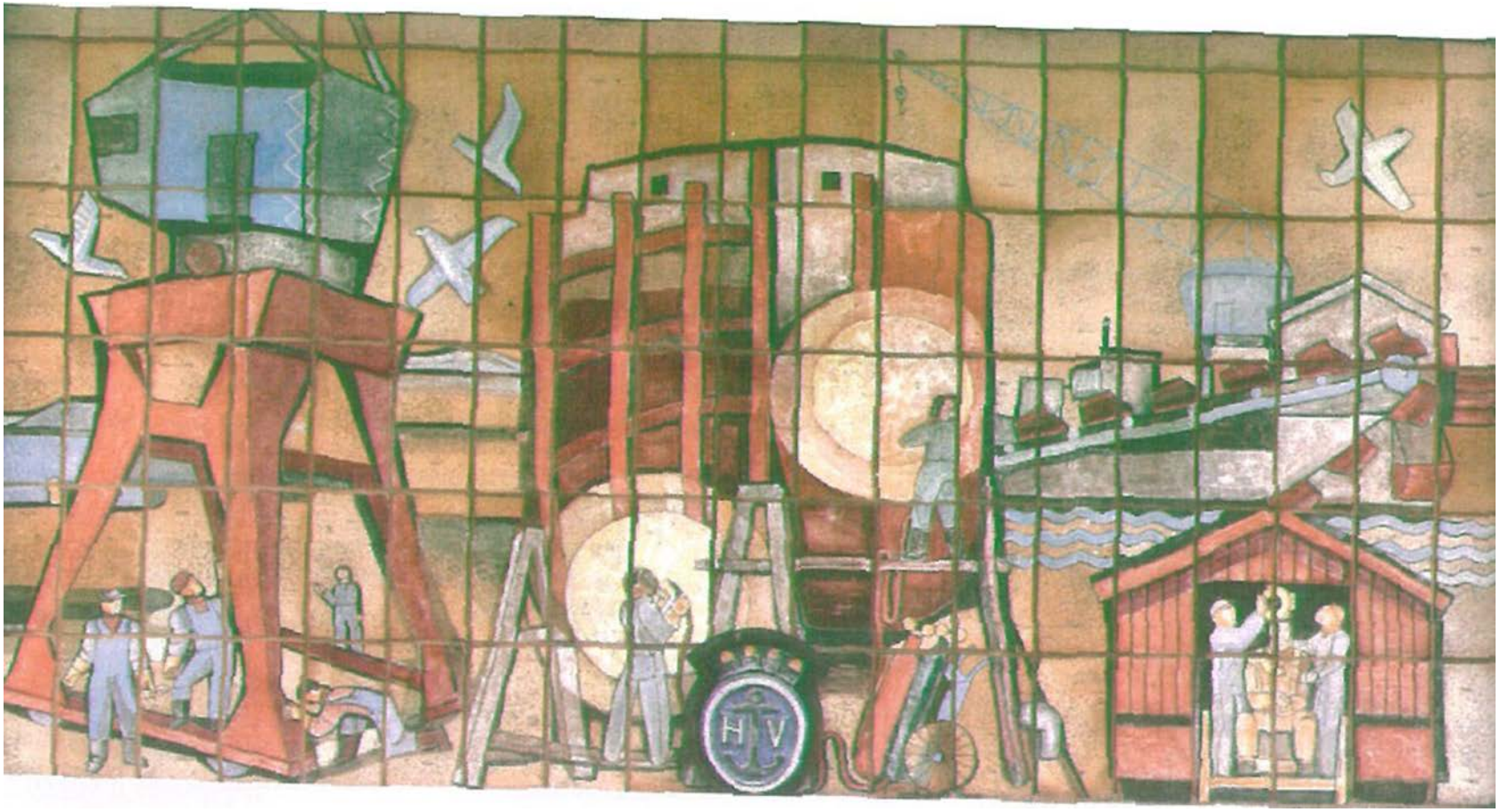

OSLO HAVN

MARITIM KULTUR ER VIKTIG SELV OM DET ER «TAP»

ABC-kalkyle for regnskapsåret 2012

resultatbidrag havnedrift (eks. kaptitalkost.) - fordelt på trades

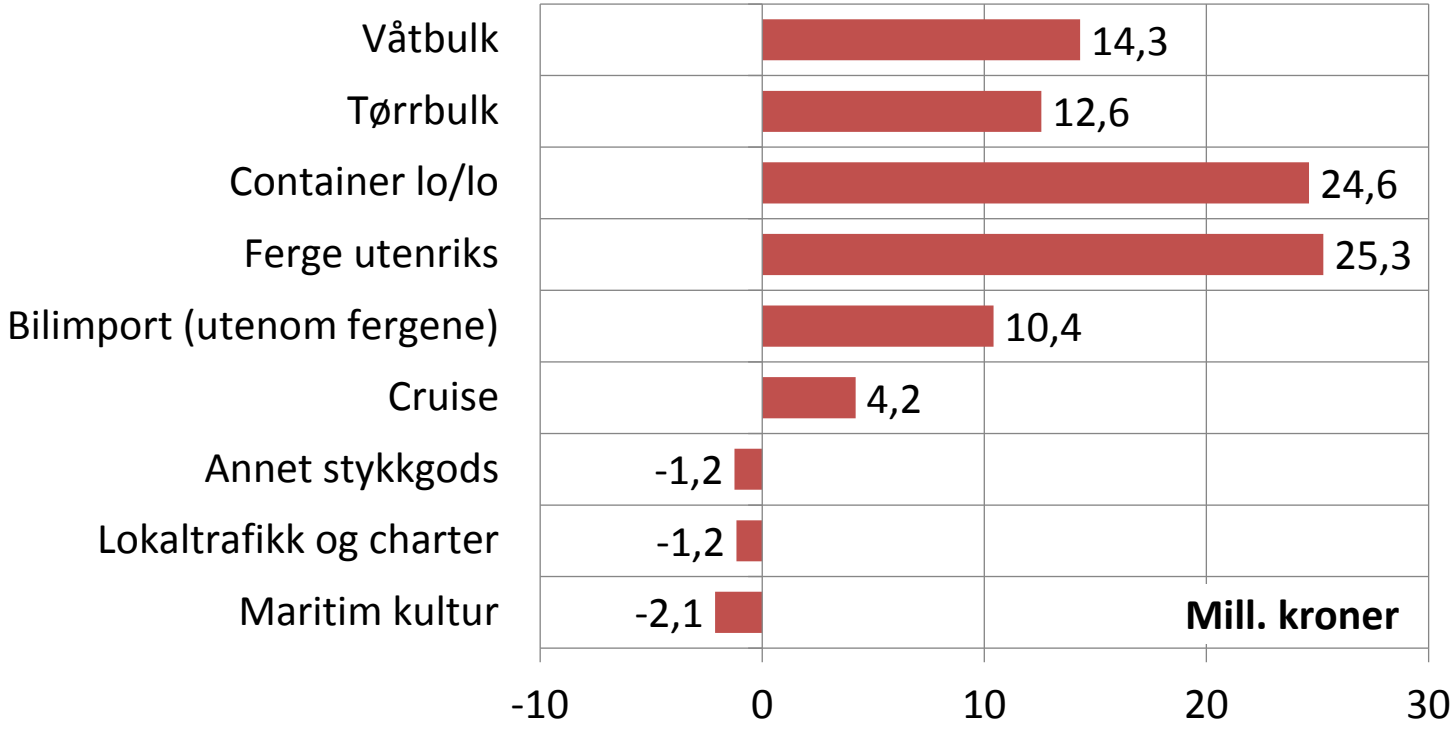

Strategi for håndtering av maritime kulturminner

Vedlikehold som primær vernestrategi.

Oslo havn er i seg selv et levende kulturminne!

OSLO HAVN

Lagring av Mosseveien 64 Kongshavn

KULTURMINNER SOM GIS SPESIELL OPPMERKSOMHET

Kraner
6-tonnskraner bygget av og for havnevesenet på 50-tallet.

Blokkmurskaier
Massivkaier med granittforblending over vannlinjen.

Skur 61
Skurtype som var utbredt på 1880-tallet – støpejernssøyler med blikktak, senere innbygget.

Det gamle ferjeleiet for Bygdøyferja
Estetikk tilpasset rådhuset.

OSLO HAVN

KULTURMINNER SOM GIS SPESIELL OPPMERKSOMHET

Skurene langs Akershusstranda
Sammenhengende kulturmiljø som representerer kysttrafikken.

Skur 38 – HAVs hovedkontor
Et av Norges første armerte betongbygg.

Hovedverkstedet på Sjursøya
Monumental verkstedbygning med verdifull utsmykning.

OSLO HAVN

OSLO HAVN

HAVNEPROMENADEN – den store dugnaden

Havnepromenaden – byhavnas nerve

Skur 13 et utendørs kunstgalleri

PORT OF OSLO

Sambruk – havn og rekreasjon

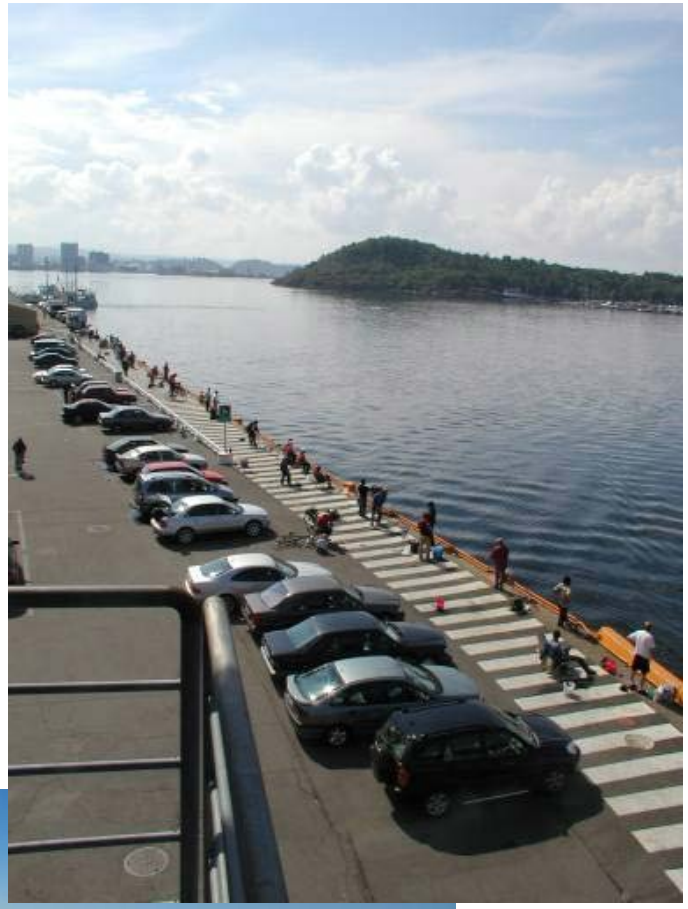

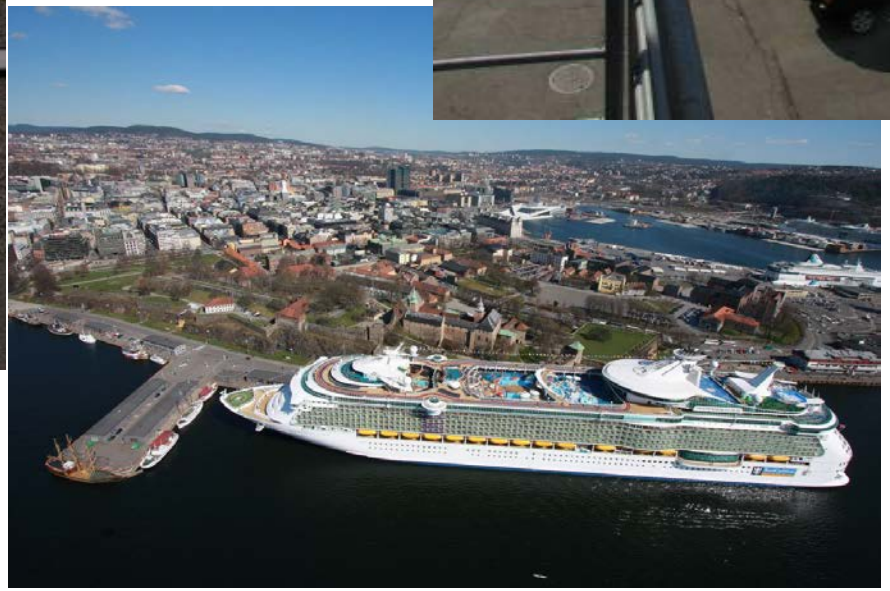

PORT OF OSLO

Solsiden, Dyna, Pappabuene, Royal Marine, Skur 33, noe for enhver smak i havna

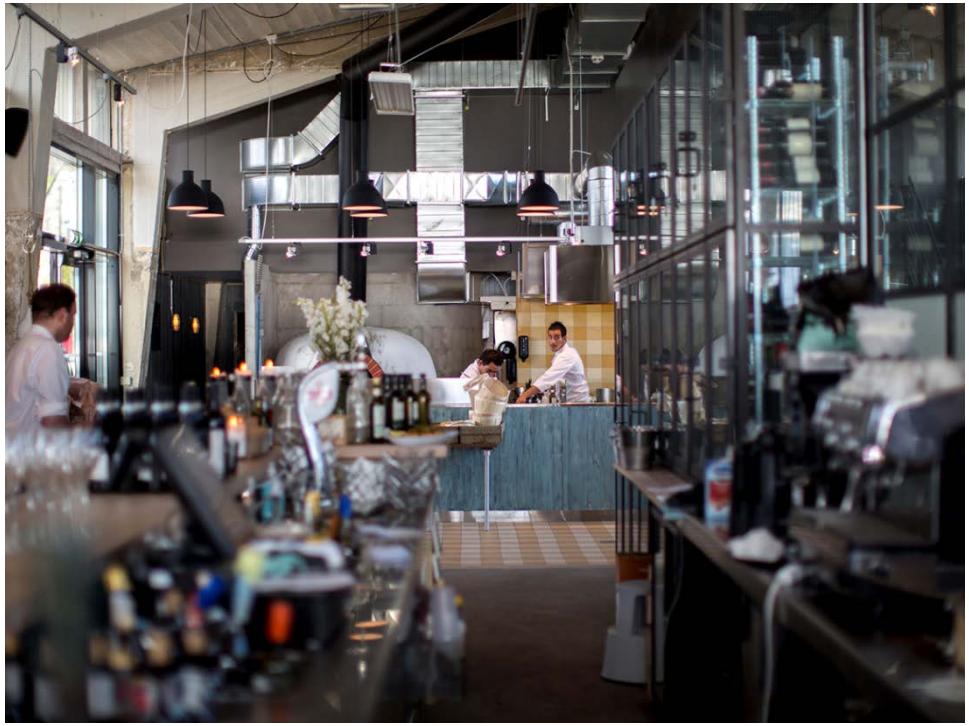

PORT OF OSLO

29
28

07
infopunkt infopoint
KUR 33
AN RADICH

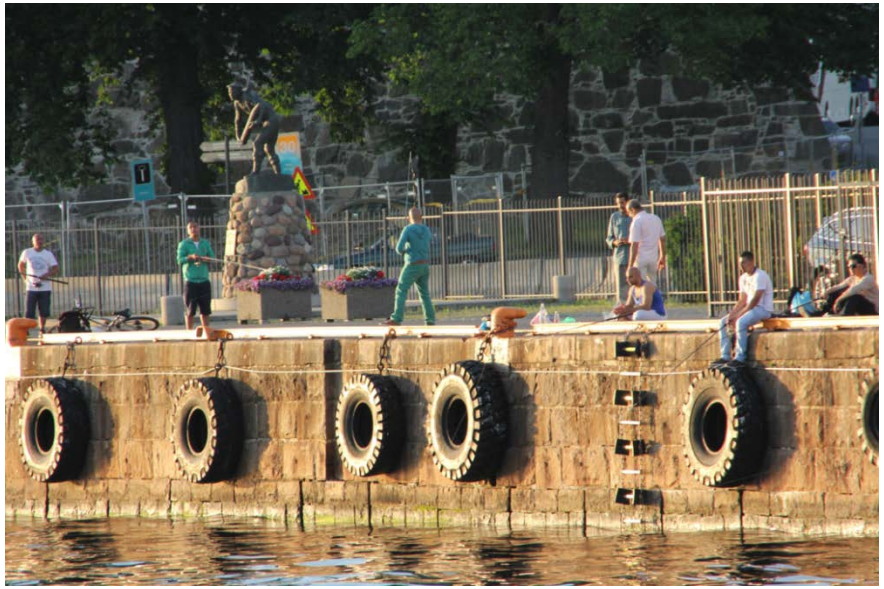

Rådhusbrygge 1 totalrehabilitert

n?

OSLO HAVN

Titusen på Havnelangs på havnepromenaden

OSLO HAVN

Vår rolle som byutvikler

OSLO HAVN

Byutvikling

Sted	Antall kvm BRA	Antall boliger	Antall innbyggere	Antall arbeids-plasser
Filipstad	450.000 – 475.000	2500	5000	ca. 10 000
Tjuvholmen	152.000	912	Ca. 1200	1500
Bjørvika	ca. 950.000	4-5000	ca. 6-8.000	ca. 20.000

Park og museum til byen

Hav Eiendom AS i Bjørvika

PORT OF OSLO

Deichman

THE FACADES WILL ENSURE GOOD DAYLIGHT CONDITIONS FOR THE LIBRARY INTERIOR
LUND HAGEM AND ATELIER OSLO

Studentboliger og næring

HAV Energi AS

«Basisalternativet»

- Lagt til grunn for KID´s avlyste innkjøps-konkurranse.
- Palékaia må erstattes av nye kunder.

HAV EIENDOM

KIMA

Munch museet

Hjortnes, Filipstad

OSLO HAVN

Filipstad – det neste store området

Et hav av muligheter….

Grunneiernes forslag

Hva kjennetegner havna nå?

«Rent og pent» –
sier folk

- Et resultat av tung systematisk jobbing over flere år
- med tung bruk av arkitekter –
- Og mentalitetsendring hos mange.
- Mye penger

Ikonisk betydning.

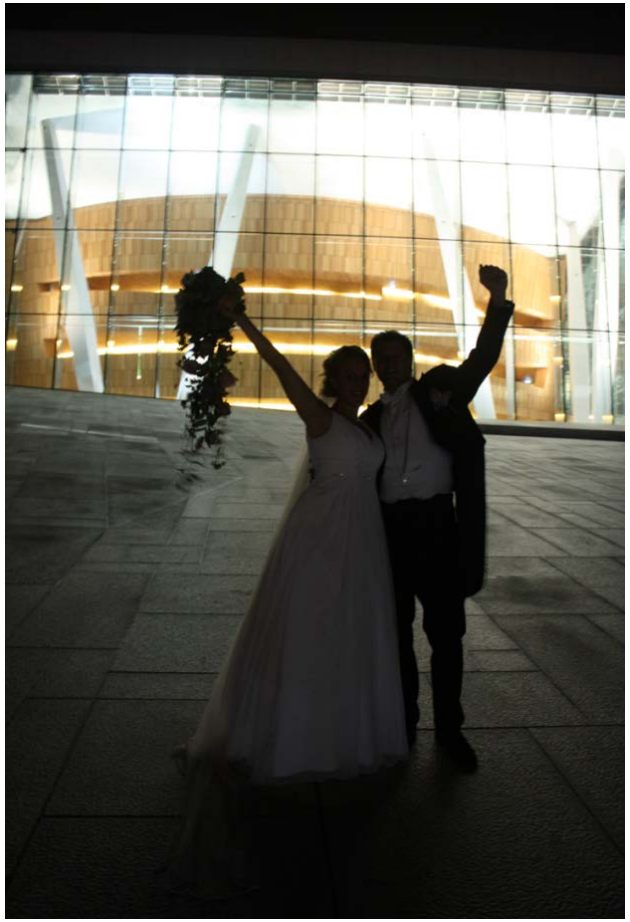

Oslo Havneplan 2013 – 2030

- Mer transport på sjø
- Oslo havn skal være en attraktiv havn
- Godsomsetningen skal øke med 50 prosent
- Passasjertrafikken skal øke med 40 prosent
- Miljøvennlig havn og pådriver for miljøvennlig sjøtransport
- Bidra til Oslo som attraktiv by

PORT OF OSLO

Hva har vi ikke fått til?

Fra: Marthe Waegeman [mailto:marthewaegeman@hotmail.com]
Sendt: 13. august 2015 12:02
Til: Anne Pia Møllenhus <apm@linklandskap.no>
Emne: Østerøy - New island in the Oslo Fjord
Hi
I'm going to visit Oslo in 2 weeks. I saw the Østerøy project on your site.
Can you visit this or rent a wooden cabin?
I searched and searched for more information but I can't find it anywhere.
Can you give me some more information?

Kind regards
Marthe Waegeman
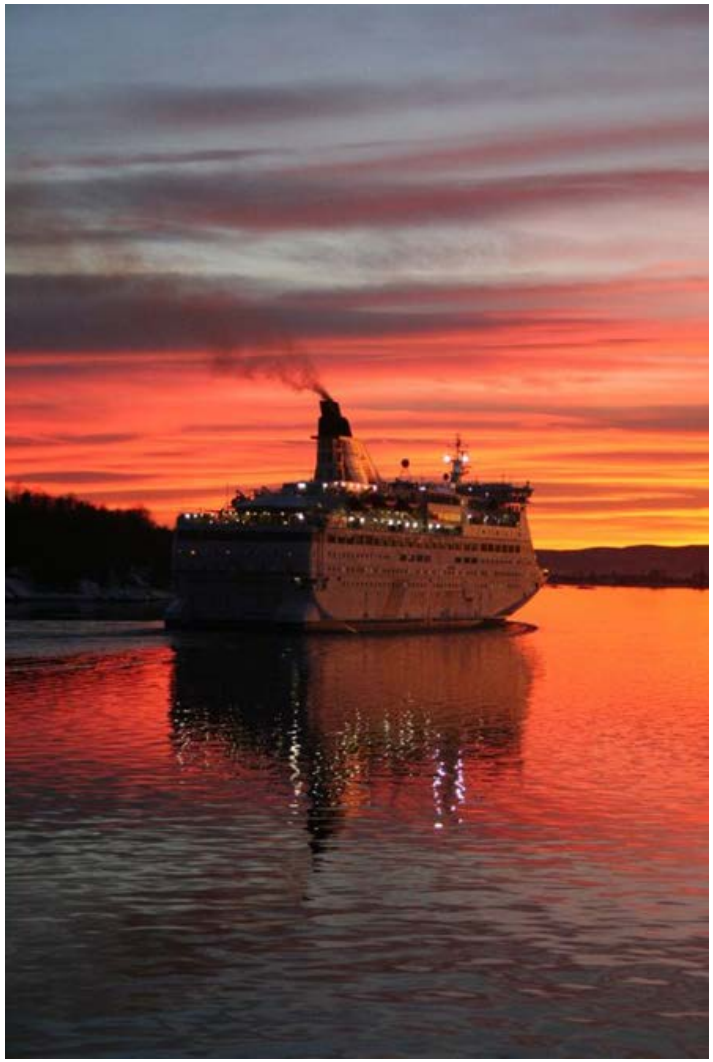
Takk for meg